

$$B_{p,1}(0,0,1)$$

$$B_{p,2}(0,0,1)$$

$$B_{p,\infty}(0,0,1)$$

$B_{p,p}(0,0,1)$ για $p > 2$, $B_{p,p}(0,0,1)$ για $1 < p < 2$

Ακολουθίες: Αν X είναι μη κενό σύνολο ακολουθία στο σύνολο X ονομάζεται κάθε συνάρτηση $f: \mathbb{N} \rightarrow X$. Αν συμβολίζεται $f(n) = x_n$ μπορούμε να αναφερθούμε στην παραπάνω ακολουθία συμβολίζοντας $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$.

Τα x_n ονομάζονται όροι της ακολουθίας.

Έτσι x_1 είναι ο πρώτος όρος της ακολουθίας

x_2 -"- δεύτερος -"- -"-

x_3 -"- τρίτος -"- -"-

$\vdots$ $\vdots$

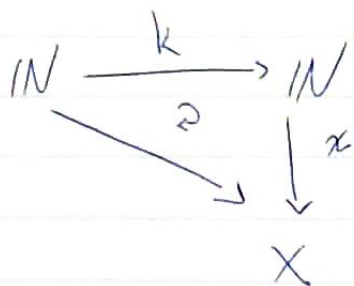
x_n -"- n-οσός -"- -"-

Οι όροι μιας ακολουθίας δεν είναι απαραίτητα διαφορετικοί μεταξύ τους.

πχ: αν $a \in X$ και $x_n = a \ \forall n \in \mathbb{N}$ έχουμε τη σταθερή ακολουθία με τιμή a .

Υποακολουθίες: Αν $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ είναι μια ακολουθία και $k_1 < k_2 < k_3 < \dots < k_n < k_{n+1} < \dots$ φυσικοί αριθμοί τότε η ακολουθία $(x_{k_n})_{n \in \mathbb{N}}$ δηλ. η ακολουθία με όρους $x_{k_1}, x_{k_2}, x_{k_3}, \dots, x_{k_n}$ λέγεται υποακολουθία της $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$

Οι δείκτες $(k_n)_{n \in \mathbb{N}}$ αποτελούν μια γρήγορα αυξανόμενη ακολουθία φυσικών.

Η υποακολουθία (x_{k_n}) είναι η σύνθεση των συναρτήσεων:

$$\begin{array}{ccc}
 \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N} & \chi & \mathbb{N} \rightarrow X \\
 n \mapsto k_n & & n \mapsto x_n
 \end{array}$$

Για παράδειγμα: αν $k_n = 2n$ $\forall n$ έχουμε την υποακολουθία $(x_{2n})_{n \in \mathbb{N}}$ των άρτιων όρων της (x_n) . Ενώ αν $k_n = 2n-1$ $\forall n$ έχουμε την υποακολουθία $(x_{2n-1})_{n \in \mathbb{N}}$ των περιττών όρων της (x_n) .

Πρόταση: Αν $(x_{k_n})_{n \in \mathbb{N}}$ υποακολουθία της (x_n) τότε $k_n \geq n$ $\forall n$.

Απόδειξη

- $k_1 \geq 1$ προφανώς
- Υποθέτουμε ότι $k_n \geq n$
- Έχουμε $k_{n+1} > k_n \geq n$ και άρα αφού $k_{n+1} \in \mathbb{N}$ έχουμε $k_{n+1} \geq n+1$.

Υπενθύμιση: Ακολουθίες στο $\mathbb{R}$

Αν $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ ακολουθία πραγματικών αριθμών και $x_0 \in \mathbb{R}$ λέμε ότι η $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ συγκλίνει στο x_0 (Σφ.β. $x_n \rightarrow x_0$) αν $\forall \varepsilon > 0$, $\exists n_0 \in \mathbb{N}$ ώστε $\forall n : n \geq n_0 \Rightarrow |x_n - x_0| < \varepsilon$.

Από τον Απ. Αξ. I είναι γνωστά τα εξής:

- (i) Το όριο μιας ακολουθίας (αν υπάρχει) είναι μοναδικό.
Σφ.β.: $\lim_n x_n$
- (ii) Κάθε συγκλίνουσα ακολουθία είναι φραγμένη.
- (iii) Κάθε υποακολουθία μιας συγκλίνουσας ακολουθίας συγκλίνει στο ίδιο όριο με αυτή.

ΤΟΠΙ

(iv) Θεώρημα Bolzano-Weierstrass: Κάθε φραγμένη ακολουθία έχει συγκλινούσα υποακολουθία.

Ο αριθμός της συγκλίσεως μεταφέρεται στον επόμενο μ.π. ανακαθίσταται την απόλυση επί με την μερική.

Ορισμός: Έστω, (X, ρ) μετρικός χώρος, $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ μια ακολουθία στο X και $x_0 \in X$. Λέμε ότι η ακολουθία $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ συγκλίνει στο x_0 (και συμβολίζουμε $x_n \xrightarrow{\rho} x_0$) αν για κάθε $\varepsilon > 0$ υπάρχει $n_0 \in \mathbb{N}$ ώστε $\forall n \geq n_0 \Rightarrow \rho(x_n, x_0) < \varepsilon$

Σημείωση: Αν είναι εφικτό σε ποιά μετρική αναφερόμαστε μπορούμε να γράψουμε $x_n \rightarrow x_0$ ανει για $x_n \xrightarrow{\rho} x_0$.

Μια ακολουθία $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ σε ένα μ.π. (X, ρ) λέγεται συγκλινούσα αν υπάρχει $x_0 \in X$ ώστε: $x_n \xrightarrow{\rho} x_0$

Παρατήρηση: $x_n \xrightarrow{\rho} x_0 \iff \rho(x_n, x_0) \rightarrow 0$

Πρόταση: (Μοναδικότητα ορίου)

Αν $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ είναι μια ακολουθία στο μ.π. (X, ρ) και $a, b \in X$ με $x_n \xrightarrow{\rho} a$, $x_n \xrightarrow{\rho} b$ τότε $a = b$.

Απόδειξη

Υποθέτουμε ότι $a \neq b$. Τότε $\rho(a, b) > 0$. Θεσω $\varepsilon = \frac{\rho(a, b)}{2} > 0$

Εφόσον $x_n \xrightarrow{\rho} a$ υπάρχει $n_1 \in \mathbb{N}$ ώστε $\rho(x_n, a) < \varepsilon \forall n \geq n_1$
 $x_n \xrightarrow{\rho} b$ υπάρχει $n_2 \in \mathbb{N}$ ώστε $\rho(x_n, b) < \varepsilon \forall n \geq n_2$

Θεωρούμε $n_0 = \max\{n_1, n_2\}$ τότε $n_0 \geq n_1$ άρα $\rho(x_{n_0}, a) < \varepsilon$
 και $n_0 \geq n_2$ άρα $\rho(x_{n_0}, b) < \varepsilon$

$$\begin{aligned}
 \text{Τότε } \rho(a, b) &\leq \rho(a, x_{n_0}) + \rho(x_{n_0}, b) \\
 &= \rho(x_{n_0}, a) + \rho(x_{n_0}, b) \\
 &< \varepsilon + \varepsilon \\
 &= 2\varepsilon = \rho(a, b)
 \end{aligned}$$

Άρα $\rho(a, b) < \rho(a, b)$ άτοπο
Επομένως, $a = b$

Πρόταση: Έστω (X, ρ) ρ X . $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ ακολουθία στο X και $x_0 \in X$
με $x_n \xrightarrow{\rho} x_0$. Αν $(x_{k_n})_{n \in \mathbb{N}}$ υποακολουθία της $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ τότε
 $x_{k_n} \xrightarrow{\rho} x_0$

Απόδειξη

Έστω $\varepsilon > 0$ εφόσον $x_n \xrightarrow{\rho} x_0$ υπάρχει $n_0 \in \mathbb{N}$ ώστε να ισχύει
 $\rho(x_n, x_0) < \varepsilon \quad \forall n \geq n_0$. Τότε για κάθε $n \geq n_0$ έχουμε $k_n \geq n \geq n_0$
άρα από την Δ : $\rho(x_{k_n}, x_0) < \varepsilon$. Επομένως, $x_{k_n} \xrightarrow{\rho} x_0$.

Παράδειγμα: Έστω (X, ρ) όπου ρ : η διακριτή μετρική στο X .

Έστω $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ μια ακολουθία στο X και $x_0 \in X$.

Αν $x_n \xrightarrow{\rho} x_0$ εφαρμόζοντας τον ορισμό για $\varepsilon = 1/2$ υπάρχει
 $n_0 \in \mathbb{N}$ ώστε $\rho(x_n, x_0) < \frac{1}{2} \quad \forall n \geq n_0$ άρα $\rho(x_n, x_0) = 0 \quad \forall n \geq n_0$
άρα $x_n = x_0 \quad \forall n \geq n_0$. Δηλ. η $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ είναι στατικά σταθερή.

Ένας ενδιαφέροντος ορισμός για τις υποακολουθίες:

Αν $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ είναι μια ακολουθία σε ένα σύνολο X και
 $k_1 < k_2 < k_3 < \dots < k_n < k_{n+1} < \dots$ μια γνησίως αύξουσα
ακολουθία φυσικών αριθμών $M = \{k_1 < k_2 < k_3 < \dots\}$ την
υποακολουθία $(x_{k_n})_{n \in \mathbb{N}}$ προτιμάμε να την ονομάζουμε και
 $(x_n)_{n \in M}$.

Ακολουθίες στον ευκλείδειο χώρο
 $(\mathbb{R}^k, \rho_2)$

$\vec{x}_n = (x_n^1, x_n^2, \dots, x_n^k)$ $n \in \mathbb{N}$ όπου x_n^i $i=1, \dots, k$ οι συντεταγμένες του $\vec{x}_n$ έτσι σε κάθε ακολουθία $(x_n^i)_{n \in \mathbb{N}}$ στον $\mathbb{R}^k$ αντιστοιχούν k -ακολουθίες πραγματικών αριθμών οι $(x_n^1)_{n \in \mathbb{N}}, (x_n^2)_{n \in \mathbb{N}}, \dots, (x_n^k)_{n \in \mathbb{N}}$

Πρόταση: Έστω $(\bar{x}_n^D)$ μ.ε.ι.α. ακολουθία στον $\mathbb{R}^k$
 $\bar{x}_n^D = (x_n^1, \dots, x_n^k)$ και $\bar{x}_0^D \in \mathbb{R}^k$, $\bar{x}_0^D = (x_0^1, x_0^2, \dots, x_0^k)$

Τα ακόλουθα είναι ισοδύναμα (Τ.α.ε.ι)

- i) $\bar{x}_n^D \xrightarrow{P_2} \bar{x}_0^D$, $n \in \mathbb{N}$
 ii) $x_n^i \rightarrow x_0^i$ για κάθε $i = 1, \dots, k$

Απόδειξη: (i) $\Rightarrow$ (ii). Έστω $\bar{x}_n^D \xrightarrow{P_2} \bar{x}_0^D$ και θα δ.ο. ισχύει $x_n^i \rightarrow x_0^i$ για κάθε $i \in \{1, \dots, k\}$. Έστω

$i_0 \in \{1, \dots, k\}$ θα δ.ο. $x_n^{i_0} \rightarrow x_0^{i_0}$. Έστω $\varepsilon > 0$.

Εφόσον $\bar{x}_n^D \xrightarrow{P_2} \bar{x}_0^D$ υπάρχει $n_0 \in \mathbb{N}$ ώστε:

$$\rho_2(\bar{x}_n^D, \bar{x}_0^D) < \varepsilon \quad \forall n \geq n_0$$

$$\left(\sum_{i=1}^k |x_n^i - x_0^i|^2 \right)^{1/2} \quad \text{έτσι: } |x_n^{i_0} - x_0^{i_0}| \leq \rho_2(\bar{x}_n^D, \bar{x}_0^D) < \varepsilon \quad \forall n \geq n_0$$

Επομένως $x_n^{i_0} \rightarrow x_0^{i_0}$

(ii) $\Rightarrow$ (i). Υποθέτουμε ότι $x_n^i \rightarrow x_0^i$ για κάθε $i = 1, \dots, k$
 Θα δ.ο. $\bar{x}_n^D \xrightarrow{P_2} \bar{x}_0^D$. Έστω $\varepsilon > 0$ για κάθε $i = 1, \dots, k$ αφού $x_n^i \rightarrow x_0^i$ υπάρχει $n_i \in \mathbb{N}$ ώστε $|x_n^i - x_0^i| < \frac{\varepsilon}{\sqrt{k}} \quad \forall n \geq n_i$

Θέτουμε $n_0 = \max\{n_1, \dots, n_k\}$. Τότε για κάθε $n \geq n_0$ ισχύει: $n \geq n_i \quad \forall i = 1, \dots, k$ άρα:

$$|x_n^i - x_0^i| < \frac{\varepsilon}{\sqrt{k}} \quad i = 1, \dots, k$$

$$\text{αν } \rho_2(\bar{x}_n^D, \bar{x}_0^D) = \left(\sum_{i=1}^k |x_n^i - x_0^i|^2 \right)^{1/2} < \left(\sum_{i=1}^k \frac{\varepsilon^2}{k} \right)^{1/2} = \varepsilon$$

Επομένως: $\bar{x}_n^D \xrightarrow{P_2} \bar{x}_0^D$

Θεώρημα (Bolzano - Weierstrass στον $\mathbb{R}^k$)

κάθε γραμμική ακολουθία στον $\mathbb{R}^k$ έχει συγκλίνουσα υποακολουθία.

Σημείωση: Μια ακολουθία στον $\mathbb{R}^k$ λέγεται γραμμική αν $\exists M > 0$ ώστε: $\|x_n^D\|_2 \leq M \forall n \in \mathbb{N}$

Απόδειξη: Για $n=1$ είναι το πρώτο θεώρημα στο $\mathbb{R}$

Το δείχνουμε για $n=2$. Έστω $(x_n^D)_{n \in \mathbb{N}}$ γραμμική ακολουθία στον $\mathbb{R}^2$: $x_n^D = (x_n^1, x_n^2)$

$|x_n^1| \leq \|x_n^D\|_2 \forall n \in \mathbb{N}$ άρα $(x_n^1)_{n \in \mathbb{N}}$ είναι γρ. ακολουθ. πραγ. αριθμών. Από θεώρημα B-W στον $\mathbb{R}$ έχει συγκλίνουσα υποακολουθία, δηλ. $\exists (x_{k_n}^1)_{n \in \mathbb{N}}$ υποακολουθία της $(x_n^1)_{n \in \mathbb{N}}$ και $x_0^1 \in \mathbb{R}$ ώστε $\boxed{x_{k_n}^1 \rightarrow x_0^1}$

Η $(x_{k_n}^2)_{n \in \mathbb{N}}$ είναι γραμμική ακολουθία στο $\mathbb{R}$ άρα και $(x_{k_n}^2)_{n \in \mathbb{N}}$ είναι γρ. Απο θεώρημα B-W υπάρχει συγκλίνουσα υποακολουθία της $(x_{k_n}^2)$ αυτής δηλ. $\exists x_0^2 \in \mathbb{R}$ ώστε $x_{k_n}^2 \rightarrow x_0^2$

(1) $\Rightarrow$ $x_{k_n}^1 \rightarrow x_0^1$ (3) (διότι $(x_{k_n}^1)$ είναι υποακολουθία της $(x_n^1)_{n \in \mathbb{N}}$)

(2), (3) $\Rightarrow$ $x_{k_n}^D \xrightarrow{P_2} (x_0^1, x_0^2)$

↑
πρώτη προτ.

Πρώτη Περίπτωση: Έστω $(x_i^p)_{i \in \mathbb{N}}$ γραμμ. ακολουθία στον $\mathbb{R}^k$. $\vec{x}_i^p = (x_i^1, x_i^2, \dots, x_i^k)$ για κάθε $i=1, \dots, k$ και κάθε $i \in \mathbb{N}$. $\|x_i^p\| \leq \|x_i^p\|_2$ άρα κάθε $(x_i^j)_{i \in \mathbb{N}}$ είναι γραμμ. $i=1, \dots, k$. Άρα $(x_i^j)_{i \in \mathbb{N}}$ είναι γραμμ. ακολουθ. στο $\mathbb{R}$ υπάρχει M_1 άπειρο υποσύνολο του $\mathbb{N}$ ώστε $(x_i^j)_{i \in M_1}$ να είναι συγκλίνουσα. Η $(x_i^2)_{i \in M_1}$ είναι γραμμ. ακολουθ. στο $\mathbb{R}$ άρα $\exists M_2 \subset M_1 \subset \mathbb{N}$ άπειρο ώστε $(x_i^2)_{i \in M_2}$ συγκλίνουσα. Η $(x_i^3)_{i \in M_2}$ είναι γραμμ. ακολουθ. στο $\mathbb{R}$ άρα $\exists M_3 \subset M_2 \subset \mathbb{N}$

M_3 άπειρο ώστε $(x_i)_{i \in M_3}$ συγκλίνουσα

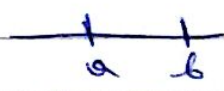
Μετά από k -βήματα έχουμε επιλέξει:

$M_k \subset M_{k-1} \subset \dots \subset M_3 \subset M_2 \subset M_1 \subset \mathbb{N}$ ώστε $(x_i^j)_{i \in M_k}$ συγκλίνουσα $\forall i=1, \dots, k$.

Θέτοντας $M = M_k$ έχουμε ότι για κάθε $i=1, \dots, k$ η $(x_i^j)_{j \in M}$ είναι υπαυ. της συγκλίνουσας $(x_i^j)_{j \in \mathbb{N}}$. Από την προηγ. πρόταση η $(x_i^p)_{i \in M}$ είναι συγκλίνουσα υπαυ. της $(x_i^p)_{i \in \mathbb{N}}$.

Ορισμός: Έστω (x, y) με x και $A \subseteq X$ με $A \neq \emptyset$. Ορίζουμε τη διάμετρο του A (διαμ(A) ή diam(A)) $\text{diam}(A) = \sup \{ \rho(x, y) \mid x \in A, y \in A \}$ (όπου το sup ενός όχι άνω γραμμένο υποσυνόλου του $\mathbb{R}$ είναι $+\infty$)

Παράδειγμα: 1) Στον $\mathbb{R}$ με τη συνήθη μετρική αν $a, b \in \mathbb{R}$ με $a < b$ $\text{diam}([a, b]) = \sup \{ |x - y| \mid x, y \in [a, b] \} = b - a$

- $\text{diam}(a, b) = b - a$
- $\text{diam}(a, b] = b - a$
- $\text{diam}([a, b) = b - a$
- $\text{diam}([a, +\infty) = +\infty$
- $\text{diam}((-\infty, a] = +\infty$

2) Αν (X, ρ) όνου ρ η διαμετρή μετρήσιμη στο X
 και $\emptyset \neq A \subseteq X$
 $\text{diam}(A) = \sup \{ \rho(x, y) : x, y \in A \} = \begin{cases} 0, \text{ αν } A \text{ είναι μονοσέλιδο} \\ 1, \text{ αν το } A \text{ έχει τουλάχιστον } 2 \text{ στοιχεία} \end{cases}$

3) $(\mathbb{R}^2, \rho_2)$
 $A = [0, 1] \times [0, 1]$
 $B = B_{\rho_2}(0, 0, 1)$

$\text{diam } A = \sqrt{2}$
 όπου $B = \sup \{ \rho_2(x, y) : x, y \in B \}$

Ορισμός: Ένα υποσύνολο A ενός μ.χ. (X, ρ) λέγεται γραμμικό αν $A \neq \emptyset$ ή $A = \emptyset$ $\text{diam}(A) < +\infty$
 $[\Leftrightarrow \exists c \geq 0, \rho(x, y) \leq c \ \forall x, y \in A]$

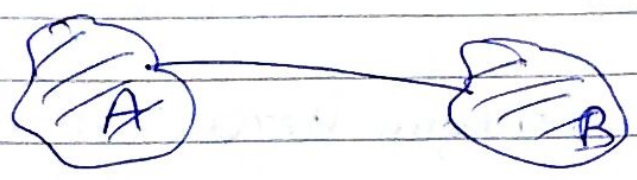
Απόσταση σημείου από σύνολο και απόσταση σημείων

Ορισμός: Έστω (X, ρ) μετρήσιμος χώρος $A \subseteq X, A \neq \emptyset$
 και $x \in X$. Η απόσταση του x από το A :
 $\rho(x, A) = \inf \{ \rho(x, y) : y \in A \}$

Η εικόνα απεικονίζει στον $(\mathbb{R}^2, \rho_2)$

Ορισμός: Έστω (X, ρ) μ.χ. και $A, B \subseteq X$ με $A \neq \emptyset, B \neq \emptyset$ ορίζουμε την απόσταση του A από το B να είναι:

$$p(A, B) = \inf \{ \rho(x, y) : x \in A, y \in B \}$$

Παρατήρηση: $p(x, A) = p(\{x\}, A)$

Πρόταση: Έστω (X, ρ) μ.χ. $A \subseteq X, A \neq \emptyset$ τότε για κάθε $a, b \in X$ ισχύει: $|p(a, A) - p(b, A)| \leq p(a, b)$

Απόδ. Για κάθε $x \in A$: $p(a, A) \leq p(a, x) \leq p(a, b) + p(b, x)$

$$\begin{aligned} \text{Άρα } p(a, A) - p(a, b) &\leq \inf \{ p(b, x), x \in A \} \Rightarrow \\ \Rightarrow p(a, A) - p(a, b) &\leq p(b, A) \Rightarrow p(a, A) - p(b, A) \leq p(a, b) \end{aligned}$$

Όμοιας $p(b, A) - p(a, A) \leq p(b, a) = p(a, b)$

Επομένως $|p(a, A) - p(b, A)| \leq p(a, b)$